

eesti üliõpilaskondade liit

strateegia 2018-2023

Eesti Üliõpilaskondade Liit (EÜL) on 1991. aastal loodud üliõpilaste katuseorganisatsioon, mille eesmärk on esindada Eesti üliõpilaste hariduslikke ja sotsiaalmajanduslikke huve ning kaitsta tudengite õigusi.

VISION

Eesti kõrgharidussüsteem on kõrge õppekvaliteediga, rahvusvaheliselt konkurentsivõimeline ning ligipääsetav kõigile motiveeritutele ja võimekatele.

MISSIOON

Seista üliõpilaste hariduslike ning sotsiaalmajanduslike õiguste ja huvide eest.

VÄÄRTUSED

EÜL tagab oma tegemistes:

- osalusdemokraatia, mis tähendab erineva taustaga tudengite esindatust avaliku poliitika kujundamisel;
- sõltumatutuse poliitilistest ja erahuvidest;
- avatuse, mis tähendab tegevuste läbipaistvust ja arusaadavust;
- professionaalsuse, mille käigus tagame asjatundlikkuse ja usaldusväärsuse.

ROLLID

1. Riiklikul tasandil üliõpilaste ametlik eestkõneleja ning üliõpilasi puudutava õigusloome ja poliitika kujundamises osaleja.
2. Eesti ja välisriikide katusorganisatsioonide koostööpartner.
3. Üliõpilaskondliku teabe koguja, analüüsija ja levitaja.
4. Üliõpilaste ja üliõpilaskondade nõustaja, koolitaja ning võimaluste looja nende arenguks.
5. Üliõpilaskondade vahelise koostöö edendaja.

1. Eesti kõrgharidus on kvaliteetne ja konkurentsivõimeline

1.1. Kõrgharidusvõrgustik on kujundatud kõrgema õppekvaliteedi tagamise eesmärgil ja huvirühmasid kaasates.

Muudatused kõrgharidusvõrgustikus peavad toimuma senisest kõrgema õppekvaliteedi tagamise eesmärgil. Muudatuste tegemisel on oluline kaasata huvirühmasid ning tagada, et kõik muudatust puudutavad aspektid on osapooletele arusaadavad ja läbi arutatud.

1.2. Kõrgkooli juhitakse kvaliteetselt ja kaasates üliõpilasi kõikidesse kõrgkooli otsustusorganite töösse.

Kõrgkoolide juhtorganid (eelkõige rektoraat ja senat, ent ka teised otsustuskogud) peavad oma töös lähtuma kvaliteedijuhtimise põhimõtetest. Kõrgkoolide rektorite valimisel tuleb lisaks akadeemilisele kompetentsile pöörata senisest enam tähelepanu ka heale juhtimisoskusele, sh oskusele tegeleda erinevate huvigruppide kaasamisega. Kvaliteetse juhtimise üheks näitajaks on üliõpilaste osalus kõikide kõrgkooli otsustusorganite töös. Vähemalt $\frac{1}{3}$ kõikidest otsustuskogude liikmetest peavad olema üliõpilased.

1.3 Kõrghariduses on rakendunud muutunud õpikäsitus, mille keskmeks on iga õppija individuaalse ja sotsiaalse arengu toetamine.

Muutunud õpikäsitus väärtustab lisaks tugevatele ainealastele teadmistele ja oskustele ka õpioskuste, koostööoskuste ning enesejuhtimise arendamist. Lisaks edumeelsusele õpingutes väärtustatakse ka isiku subjektiivset heaolu, mis tähendab paremat füüsilist ja vaimset tervist, oskust lahendada erimeelsusi ning ületada kriise. Rahulolu kõrgkooliga mõjutab üldist eluga toimetulekut ja akadeemilist edukust, kooli lõpetamise tõenäosust ning haridustee jätkamist. Eelnev eeldab kõrgharidusasutustelt akadeemilise personali kompetentside arendamisele lisaks ka tugistruktuuride edendamist.

1.4. Kõrgkoolides on tööl motiveeritud, konkurentsivõimeliselt tasustatud, kõrge kompetentsi ning tööülesannete täitmise jaoks vajaliku keelteoskuse tasemega töötajad.

Kõrgkoolid, mis koolitavad meie tuleviku kujundajaid, peavad ise koosnema oma ala parimatest. Selleks on vaja pakkuda konkurentsivõimelist tasu, kollektiivi vajadustest lähtuvat töökeskkonda ning omalt poolt nõuda töötajatelt kõrget kompetentsust, akadeemiliste töötajate puhul kõrget kompetentsust rõhuasetusega õpetamisoskusele.

1.5. Kõrghariduskorraldus soosib õppejõudude ja üliõpilaste rahvusvahelist mobiilsust.

Kõrghariduse rahvusvahelistumise eesmärgiks on konkurentsivõimelise nüüdisaegse hariduse ning rahvusvahelises keskkonnas töötamise oskuse ja kogemuse pakkumine kõikidele tudengitele, lisaks oma valdkonna globaalse arengu tundmaõppimisele hõlmab see ka teistsuguste arusaamade ja kultuuride tunnustamist üldiselt. Üliõpilasvahetus avardab oluliselt osalejate maailmavaadet, parandab rahvusvahelises kultuurikeskkonnas toimetulekut ning on optimaalne moodus täiendada Eestis pakutavate õppekavade võimalusi.

1.6. Kõrgkoolides on paindlik ja tõhus praktikakorralduse süsteem, mis arvestab ka erivajadusega ja rahvusvaheliste üliõpilaste vajadustega.

Kõrghariduse omandamine peab looma tudengile võimaluse pakkuda tööjõuturul konkurentsi üliõpilase eripärast olenemata. Sisuline praktika ning hästi koordineeritud, paindlik ja süsteemne praktikakorraldus on kasulik nii üliõpilasele, ettevõtjale kui ka kõrgkoolile.

2. EÜL on tugev eestkosteorganisatsioon

2.1. EÜL-i liikmesüliõpilaskonnad tegutsevad järjepidevalt ja tulemuslikult oma kõrgkooli üliõpilaste huvide ja õiguste kaitsjatena ning üliõpilaselu korraldajatena.

Üliõpilasesindused peavad iga-aastaselt tõhusalt seisma oma üliõpilaskonna huvide ja õiguste eest ning tagama, et selles töös ei teki lünkasid. Seetõttu on vajalik tagada kontaktide, teadmiste ja eesmärkide läbimõeldud üleandmise protsess, mis aitaks inimeste vahetumisel kindlustada kvaliteetse esindustöö jätku.

2.2. EÜL arendab ja võimestab üliõpilasesinduste vahelist koostööd.

EÜL-i tugevus seisneb tema liikmete omavahelise koostöö sisukuses ja tõhususes. Seetõttu on äärmiselt oluline seda koostööd teadlikult ja planeeritult toetada ja eest vedada. EÜL peab oma tegevustes lähtuma tugeva liikmete võrgustiku loomise ja hoidmise vajadusest. Vaid tugeva võrgustikuga on võimalik tagada laiapõhjaline üliõpilaste õiguste ja huvide kaitse.

2.3. Üliõpilasliikumisse on kaasatud erinevate tasemete ja õppevormide tudengid. Üliõpilasliikumine soosib liikmeskonna mitmekesisust.

Üliõpilaskonna mitmekesisustumise tõttu on oluline ka üliõpilasliikumise mitmekesisemaks muutumine. Sellest tulenevalt on üliõpilasliikumine kujundatud ümber selliselt, et senisest enam on esindatud erinevate eripäradega (nt vanus, päritolu, sotsiaalmajanduslik taust, erivajadus, õppevorm või -aste) ja nendest tingitud vajadustega üliõpilaste huvid ning osalust pärssivad takistused on kõrvaldatud.

2.4. Üliõpilasesinduste juhatuse liikmed on kõrgkooli poolt motiveerivalt tasustatud.

Kindlustamiseks võimalust keskenduda aktiivselt ja tulemuslikult üliõpilasesindamisele, on vaja kõikides kõrgkoolides tagada üliõpilasesinduse juhatuse liikmetele motiveeriv töötasu

kõrgkoolide eelarvest. Sel moel on tagatud, et üliõpilasesinduste juhid saavad keskenduda oma tööle üliõpilaste õiguste ja huvide edendamisel ega pea töötama mujal.

2.5. EÜL teeb aktiivset ja tõhusat koostööd partnerorganisatsioonidega oma eesmärkide saavutamiseks ning sihtrühma huvide kaitsmiseks.

Mitmetes küsimustes on kõige tulemuslikumalt võimalik huvikaitset teostada just koostöös teiste organisatsioonidega, mistõttu on EÜL-i jaoks oluline luua ja hoida häid suhteid partneritega.

3. Kõigile motiveeritud ja võimekatele on tagatud võrdväärne ligipääs kõrgharidusele

3.1. Kõrgharidussüsteem ja selle rahastamine toetab elukestvat õpet.

Iga soovija peab saama omandada kõrgharidust, olenemata isiku vanusest ja eripärast. Kõrghariduskorraldus peab olema paindlik ja soosima elukestvat õpet, et üliõpilastel oleks võimalik ka pere ja töö kõrvalt edukalt õppida. Elukestva õppe oluline komponent on teabe- ja kommunikatsioonitehnoloogia pädevus, mille arendamist peavad kõrgharidusasutused eest vedama nii üliõpilaste kui ka akadeemilise personali hulgas.

3.2. Üliõpilaste sotsiaalsete garantiide süsteem peab olema seotud kõrghariduskorraldusega, paindlik ning kooskõlas tudengite tegelike vajadustega.

Sotsiaalsed garantiid peavad olema piisavad selleks, et võimaldada üliõpilastel ülikool lõpetada nominaalse õppeajaga. Selleks on vajalik, et süsteem oleks vastavuses erinevates õppeastmetes õppivate ja erineva sotsiaalmajandusliku taustaga tudengite vajadustega.

Sotsiaalsete garantiide süsteem peab olema paindlik ehk kujundatud viisil, mis võimaldab kohanduda muutustega.

Sotsiaalsed garantiid (sh vajaduspõhine õppetoetus) peavad olema tagatud ka rahvusvahelistele tudengitele. Samuti peavad rahvusvahelistele tudengitele olema tagatud võrdsed võimalused (sh ingliskeelne arstiabi) võrreldes eesti tudengitega.

Õppelaen peab praegusest n-ö tarbijalaenust muutuma tegelikuks sotsiaalseks garantiiks - riik käendab laenuaotlejaid, kel ei ole võimalik endal käendajat leida ning tagasimaksmine muutub paindlikumaks.

3.3. Kõrgharidus peab olema õppesisult, tugisüsteemidelt kui ka infrastruktuurilt ligipääsetav.

Kõrgkoolide õppesisu, tugisüsteemide ja füüsilise keskkonna korraldus peab vastama erivajadustega üliõpilaste vajadustele. Kõrgkoolid peavad töötama selle nimel, et olemasolevates hoonetes oleks tagatud ligipääsetavus ning tagama rajatavate hoonete (sh ühiselamud, teaduskeskused, spordihooned jm) universaalse disaini. Universaalne ligipääsetavus peab olema õppetöö, tugiteenuste ja kõigi kõrgkooli ning üliõpilasesinduste poolt korraldavate sündmuste aluseks. Kõrgkoolid peavad järk-järgult kujundama oma õppe- ja infomaterjale ümber vastavalt universaalse disaini põhimõtetele.

3.4. Kõrgkoolid vastutavad üliõpilaste heaolu eest kõrgkoolis ning tagavad, et iga tudeng saab end kõrgkoolis turvaliselt tunda.

Kõrgkoolid peavad võtma tõsiselt erinevaid ahistamise ja diskrimineerimise juhtumeid ning tagama neutraalse probleemilahendamise protsessi. Üliõpilaste heaolu kindlustamiseks peab õpingute läbimist toetama vajaduspõhine psühholoogiline nõustamine. Oluline on kindlustada ka rahvusvaheliste tudengite heaolu, sh diskrimineerimisvaba keskkonna tagamine mitte ainult kõrgkoolide territooriumitel vaid ka väliskeskkonnas. Kõrgkoolid peavad panustama ühiskonna tolerantsemaks muutmisesse, mõistes avalikult hukka igasuguse diskrimineerimise soo, vanuse, rassi, nahavärvuse, päritolu, usutunnistuse, seksuaalse identiteedi, poliitiliste või muude veendumuste, samuti varalise ja sotsiaalse seisundi tõttu. Vajadusel EÜL aitab lahendada juhtumeid kõrgkoolides, kus puudub vastav institutsioon, ning toetab ja suunab kõrgkoolides sellise organi loomist.